

Brüssel, 11. detsember 2025
(OR. en)

14906/1/25
REV 1
PV CONS 57
ENV 1153
CLIMA 499
PARLNAT

PROTOKOLLI KAVAND
EUROOPA LIIDU NÕUKOGU
(keskkond)
4. november 2025

1. Päevakorra vastuvõtmine

Nõukogu võttis vastu dokumendis 14489/25 esitatud päevakorra.

2. A-punktide heakskiitmine

Muu kui seadusandliku tegevusega seonduv nimekiri 14602/25

Nõukogu võttis vastu kõik eespool nimetatud dokumendis loetletud A-punktid, sealhulgas kõik vastuvõtmiseks esitatud keelelisi parandusi sisaldavad COR- ja REV-dokumendid.

Seadusandlikud arutelud

(Avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

3. Euroopa kliimamääruse muutmine 14715/25 *Üldine lähenemisviis*

Nõukogu leppis kokku üldises lähenemisviisis dokumendis 14960/25 + COR 1 esitatud Euroopa kliimamääruse muutmise määruse suhtes. **Poola, Slovakkia, Tšehhi ja Ungari** teatasid, et neil ei ole võimalik üldist lähenemisviisi toetada. **Bulgaaria** teatas, et hoidub üldise lähenemisviisi üle hääletamisest.

Austria, Leedu, Läti, Saksamaa, Slovakkia, Ungari ja komisjon esitasid lisas toodud avaldused.

Muu kui seadusandlik tegevus

4. ELi poolt ÜRO kliimamuutuste raamkonventsioonile esitatav ajakohastatud riiklikult kindlaksmääratud panus *Heakskiitmine* 14716/25

Muud küsimused

5. Menetluses olevad seadusandlikud ettepanekud (avalik arutelu vastavalt Euroopa Liidu lepingu artikli 16 lõikele 8)

Kiireloomuline vajadus raadamist käsitleva ELi määruse edasilükkamise ja sisulise lihtsustamise järele

Teave Austrialt

14736/25

Nõukogu võttis teadmiseks Austria esitatud teabe ja teiste delegatsioonide sõnavõttud.



Esimene lugemine



Komisjoni ettepanekul põhinev päevakorrapunkt

Avaldused dokumendis 14489/25 esitatud seadusandliku tegevusega seotud B-punkti juurde

B-punkti 3 juurde: **Euroopa kliimamääruse muutmine**
Üldine lähenemisviis

AUSTRIA AVALDUS

„Austria võtab teadmiseks ELi kliimamääruses sätestatud ambitsioonika eesmärgi vähendada 2040. aastaks kasvuhoonegaaside netoheidet 90% võrra. On selge, et selliste ambitsioonikate eesmärkide saavutamiseks tuleb luua tugev ja usaldusväärne tugiraamistik, mis tagaks õiguskindluse, kaitstes tugevat Euroopa tööstusbaasi ja aitaks vältida kasvuhoonegaaside heite ülekandumist.

Kuna kõiki konkreetseid üksikasju ei ole võimalik kehtiva ELi kliimamääruse kohaldamisel järgida ning paljusid aspekte käsitletakse tulevastes seadusandlikes ettepanekutes, on endiselt oluline, et kliimamäärus pakuks meie ettevõtjatele selge ja prognoositava raamistiku, mis tagaks tõhusa ülemineku vähese süsinikuheitega tulevikule.

Üleminek kliimanetraalsusele soodustab innovatsiooni ja majanduskasvu. Samal ajal peame pöörama tähelepanu ka selle üleminekuga kaasnevatele riskidele ja probleemidele. Selleks, et meil oleks keskkond, mis toetab meie tööstusi, on väga oluline taastada atraktiivne investeerimiskliima, mis tagab majandusliku konkurentsivõime, tööhõive ja sotsiaalse stabiilsuse.

Seoses sellega peab Austria jätkuvalt eriti tähtsaks järgmisi põhiküsimusi.

- **HKSi raames lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise aeglasem järkjärguline kaotamine alates 2028. aastast**
 - Austria rõhutab vajadust võimaldada lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamist ELi heitkogustega kauplemise süsteemis (HKS) ka pärast 2034. aastat, mis on vajalik täiendus lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise aeglasemale järkjärgulisele kaotamisele alates 2026. aastast.
 - Lisaks on väga oluline tasandada alates 2028. aastast lubatud heitkoguste ühikute tasuta eraldamise järkjärgulise kaotamise trajektoori, et vältida üleminekuperioodil tööstusettevõtete jaoks põhjendamatut koormust.

- Neid aspekte tuleks HKSi direktiivi ja SPIMi määruse läbivaatamisel piisavalt arvesse võtta.
- Austria kutsub Euroopa Komisjoni üles esitama vastavad ettepanekud võimalikult kiiresti.
- **Pariisi kokkuleppe artikli 6 kohased kvaliteetsed rahvusvahelised ühikud**
 - Austria toetab ettepanekut lubada kasutada HKSi rahvusvahelisi ühikuid enne 2036. aastat, lähtudes rangetest keskkonna- ja kestlikkuskriteeriumitest.
 - Mõjuhinnangu raames tuleks hoolikalt uurida rahvusvaheliste sertifikaatide võimalikku kasutamist, et tagada selle kooskõla üldiste süsinikuheite vähendamise eesmärkidega. Niisuguste sertifikaatide võimalikku kasutamist heitkogustega kauplemise süsteemis tuleks uurida avatud viisil.“

SAKSAMAA AVALDUS

„Saksamaa toetab Euroopa Komisjoni ettepaneku kohaselt netoheite vähendamist 2040. aastaks 90% võrra, eeldusel et täidetakse kolm tingimust.

1. Saksamaa panus peab olema kooskõlas Saksamaa riikliku kliimaaeesmärgiga 2040. aastaks. Tuleb rõhutada, et ELi uus 2040. aasta kliimaaesmärk ei tohi tuua Saksamaa asjaomastele sektoritele kaasa täiendavaid vähendamisnõudeid või -kohustusi.
2. Püsivate sidujate integreerimine ELi poliitikasse.
3. Kvaliteetsete rahvusvaheliste ühikute panus, mis moodustab maksimaalselt 3 protsendipunkti 2040. aasta vahe-eesmärgist.

Peale selle tuleb meie lisaväärtuse säilitamiseks tagada tõhus kaitse kasvuhoonegaaside heite ülekandumise vastu.

Nimetatud tingimustel tuleb ELi tulevase 2040. aasta kliimapaketi kavandamisel ja eelseisvaid Euroopa Parlamendiga peetavaid kolmepoolseid kohtumisi silmas pidades arvesse võtta järgmisi prioriteete.

Esiteks peaksid Pariisi kokkuleppe artikli 6 kohased rahvusvahelised sertifikaadid toimima n.ö turvavõrguna ning ELi kliimakaitse raamistikku kohandatakse vastavalt eesmärgile vähendada heidet 90% võrra. Rahvusvaheliste sertifikaatide kasutamise võimalust tuleks kohaldada nendes sektorites, kus on kliimaaesmärke kõige raskem saavutada. Seoses sellega tuleks arvesse võtta ka HKSi, kuigi rahvusvaheliste sertifikaatide otsene kasutamine HKSi raames vastavuse tagamiseks ei ole lubatud.

Teiseks peaks artikli 6 kohaste ühikute piirmäär olema otseselt seotud 2040. aasta vahe-eesmärgiga. Mõistame muudetud ELi kliimamääruse artikli 4 lõike 5 punkti a selliselt, et alates 2036. aastast võivad Pariisi kokkuleppe artikli 6 kohased kvaliteetsed rahvusvahelised ühikud anda 2040. aasta kliimaaesmärgi saavutamisse piiratud panuse, mis moodustab 2040. aastaks kuni 3% 1990. aasta netoheitest.

Kolmandaks tuleb püsivate negatiivsete heitkoguste lisamisel HKSi tagada, et säilib süsteemi terviklikkus ning see ei tohi põhjustada heitkoguste vähendamise eesmärkide eiramist. Lisaks tuleb tagada püsivate negatiivsete heitkoguste kestlikkus.

Neljandaks on vastavalt Euroopa Komisjoni mõjuhinnaangule 2040. aasta kliimaeesmärgi kohta tõenäoline, et ELi HKSiiga hõlmatud sektorid tekitavad 2040. aastal veel asjaomaseid heitkoguseid. Mõistame põhjenduse 8a neljandat lauset selliselt, et alates 2036. aastast kohaldatakse ELi HKSi lineaarset vähendamistegurit, et võtta arvesse asjaomaste sektorite heitkoguseid, kooskõlas eesmärgiga vähendada 2040. aastaks heitkoguseid 90% võrra.

Viiendaks tuleb kujundada süsiniku piirimeedet nii, et see ei tekitaks liigset bürokraatiat ja oleks tõhus. Seoses sellega väljendame me heameelt koondpaketi raames juba kokku lepitud lihtsustuste üle. Euroopa Komisjon peab ka viivitamata esitama seadusandlikud ettepanekud kogu ELi hõlmavate ja WTO nõuete kohaste ühtsete kohanduste tegemiseks süsiniku piirimeetmega hõlmatud toodete ekspordi puhul. Kui süsiniku piirimeetme abil ei ole võimalik tagada tõhusat kaitset kasvuhoonegaaside heite ülekandumise vastu, tuleks ekspordile suunatud tööstusharude konkurentsivõimet jätkuvalt reguleerida lubatud heitkoguse ühikute tasuta eraldamise kaudu.

Lõpetuseks toetab Saksamaa valitsus Euroopa Komisjoni ettepanekut laiendada elektrihinna kompenseerimist muudele sektoritele.“

UNGARI AVALDUS

„Ungari ei saa toetada eesmärki vähendada netoheidet 90% ning seetõttu me ei saa toetada üldist lähenemisviisi. Selline ambitsioonitase ei ole kooskõlas eesmärgiga tugevdada Euroopa konkurentsivõimet ja majanduslikku vastupanuvõimet. Ilma realistlike ja tõhusate eeltingimusteta on tõsine oht, et Euroopa ettevõtted viivad oma tootmise ja heitkogused liidust välja, mis toob kaasa deindustrialiseerimise, töökohtade kadumise ja suurema sõltuvuse välistest osalejatest, kahjustades samal ajal heitkoguste vähendamise alaseid jõupingutusi.

Ettepanek ei põhine ajakohastatud mõjuhinnangul, mis kajastaks hiljutisi olulisi geopoliitilisi ja majanduslikke arenguid. Ühtegi liikmesriigi tasandi analüüsi ei ole esitatud, mis tähendab, et liikmesriikidele avaldub erinev mõju on endiselt teadmata. Seetõttu on olukord sarnane paketi „Eesmärk 55“ vastuvõtmisega – Euroopa majandus peab kohanema kliimameetmetega, mitte vastupidi.

Kuigi me toetame kliimaeesmärke, soovime me realistlikku, praktilist lähenemisviisi ja usume, et mõistlik oleks alustada madalamalt sihttasemelt, mis kajastaks meie majanduslikku tegelikkust. Meie pühendumust kliimaeesmärkide saavutamisele näitavad ka meie saavutused. Ungari on juba vähendanud heitkoguseid 48% võrreldes 1990. aastaga, mis on tublisti üle ELi keskmise. Samal ajal ei ole mitu liikmesriiki võrreldavaid edusamme teinud, mis tõstatab küsimuse, kuidas saavutada ühine eesmärk õiglasel ja tasakaalustatud viisil. Meil on kõigil vastutus oma kodanike ees. Sellega seoses nõuame tungival, et liikmesriike, kes juhtisid oma häältega nõukogu tähelepanu 90% eesmärgi teostamatusele, ei tohiks pidada vastutavaks ELi 2040. aasta eesmärgi võimaliku mitta saavutamise eest. Seniseid saavutusi tuleks tulevases raamistikus nõuetekohaselt tunnustada. Võttes arvesse ka LULUCFi sektori märkimisväärset ebakindlust ja süsiniku tehnoloogilise sidumise määra, ei ole asjakohane võtta siduva netoheite vähendamise eesmärgi aluseks sidujaid käsitlevaid prognoose.

Kuigi me tunnistame, et kompromisstekstis on tehtud mõningaid edusamme, eelkõige muutmis-/läbivaatamisklausli osas, on need muudatused endiselt ebapiisavad. Raamistiku meetodika, rakendamise ja usaldusvääruse kohta on veel palju lahtisi küsimusi.

Lisaks halvendavad sellised meetmed nagu hoonete ja maanteetranspordi heitkogustega kauplemise süsteem (HKS2) olukorda eeldatavasti veelgi, suurendades kodumajapidamiste ja väikeettevõtjate kulusid, tekitades sotsiaalsete tagasilöökide ohtu ja vähendades üldsuse toetust kliimapoliitikale, ning samal ajal ei too need kaasa heitkoguste märkimisväärset vähendamist.

Lõpetuseks peame kahetsusväärseks, et läbirääkimised sellise olulise dokumendi üle toimusid märkimisväärse ajalise surve all, mis ei ole sellise pikaajalise strateegilise tähtsusega otsuse tegemiseks asjakohane. Tagamaks, et 2040. aasta raamistik jääb realistlikuks, sotsiaalselt vastuvõetavaks ja Euroopa konkurentsivõime eesmärkidega kooskõlas olevaks, on vaja tasakaalustatud, tõendus põhine ja usaldusväärset lähenemisviisi.“

LÄTI AVALDUS

„Läti toetab Euroopa kliimamäärust käsitleva üldise lähenemisviisi teksti, kuid soovib rõhutada järgmisi aspekte, mis on meie riigis süsinikuneutraalsusele ülemineku edukaks rakendamiseks otsustava tähtsusega.

Tulevase õigusraamistiku väljatöötamisel ja selle üle otsustamisel on vaja üksikasjalikku mõjuhindangut, et tagada heite vähendamise koormuse õiglane jaotamine ja rakendatavus kõigis liikmesriikides, võttes arvesse iga sektori erinevat sotsiaal-majanduslikku olukorda, heite struktuuri ja heite vähendamise potentsiaali, eelkõige LULUCFi aspekte, sealhulgas turvasmulla keerukat olemust ja suurt olemuslikku heitepotentsiaali ning geopoliitilisi probleeme.

Meie selge arusaam on, et kestlik bioenergia jääb taastuvenergia portfelli osaks, tekitamata selle kasutamisele lisakoormust ja -piiranguid, eelkõige seoses ELis saadud ressursidega, mille puhul kohaldatakse metsade majandamisel kestlikku lähenemisviisi.

Meie mõistes on Euroopa kliimamääruses sätestatud läbivaatamisklausel vahend üldeesmärgi läbivaatamiseks, juhul kui andmed näitavad, et rakendamisel tehtud tegelikud edusammud kalduvad 2040. aasta eesmärgi poole liikumisel soovitud trajektoorist kõrvale.“

LEEDU AVALDUS

„Leedu toetab üldise lähenemisviisi vastuvõtmist Euroopa kliimamääruse muutmise suhtes.

Leedu leiab siiski, et oluline on tagada piisavad eeltingimused ja paindlikkus, et kõikidel liikmesriikidel oleks võimalik saavutada 2040. aasta kliimaeesmärk (eelkõige tuleb selgitada, millised on ELi meetmed sotsiaal-majanduslike probleemide lahendamiseks ja üldsuse heakskiidu tagamiseks pärast 2032. aastat, kui lõppeb kliimameetmete sotsiaalfondi tegevus), samuti tuleb tagada, et kõikides liikmesriikides oleks kasutusel kättesaadavad ja taskukohased uuenduslikud tehnoloogiad.

Leedu rõhutab ka, et põllumajandus- ja maakasutuse sektoris tuleb lähtuda mitmest eesmärgist, arvestades nende sektorite piiratud leevendamisevõimet ja tundlikkust loodusnähtuste suhtes. Samal ajal tuleb tagada ELi toiduga kindlustatuse, sektori konkurentsivõime ja väga ambitsioonikate kliimaeesmärkide vaheline sidusus.

Äärmiselt tähtis on ka see, et 2026. aastal esitatav seadusandlik pakett, milles kehtestatakse ELi 2040. aasta kliimaeesmärk, hõlmaks kasvuhoonegaaside heite vähendamise eesmärke põllumajandus- ja maakasutuse sektoris ning et need eesmärgid oleksid majanduslikult põhjendatud. Ilma piisavate kaitsemeetmete ja tõhusate toetusmeetmeteta, eelkõige finantsinstrumentideta, võivad ELi ambitsioonikate kasvuhoonegaaside heite vähendamise kohustustega kaasneda kõrgemad tootmiskulud, toiduainete hinnatõus ja toiduga kindlustatuse riskid.

ELi põllumajandustootjate seas valitsev ebavõrdne olukord, kus ei ole tagatud ühtlustatud otsetoetused, suurendab veelgi ausa konkurentsi moonutamise ohtu põllumajandussektoris. Seetõttu kutsub Leedu komisjoni üles uurima võimalusi, kuidas kõige paremini tagada, et kasutatakse tõhusaid tehnoloogiaid ja meetmeid, et edendada põllumajanduse konkurentsivõimelist, vastupanuvõimelist ja kestlikku arengut, optimeerides samal ajal kõnealuse sektori panust kasvuhoonegaaside heite vähendamisse ja kasvuhoonegaaside sidumisse kestliku maakasutuse ja taasmetsastamise kaudu.“

SLOVAKKIA AVALDUS

„Slovaki Vabariik on pühendunud süsinikuheite vähendamisele ja ELi eesmärgile saavutada 2050. aastaks kliimanetraalsus. Slovaki Vabariik on juba täitnud oma 2030. aasta süsinikuheite vähendamise eesmärgi. Meie energiaallikate jaotus on pärast söe kasutamise järkjärgulist lõpetamist heitevaba. Pidades silmas Euroopa tööstuse konkurentsivõimet, usume, et heitkoguste vähendamise eesmärgid tuleks muuta realistlikumaks, mitte rangemaks. Pikaajalised süsinikuheite vähendamise eesmärgid tuleb seada õigel viisil, tugeva poliitilise isevastutuse ja kindla tugiraamistikuga. 2040. aasta kliimaeesmärgi seadmise protsess on strateegilise tähtsusega. Pärast liikmesriikide, sealhulgas Slovaki Vabariigi selget üleskutset pidas Euroopa Ülemkogu 2025. aasta oktoobris poliitilise arutelu ja andis oma suunised. 2040. aasta kliimaeesmärgi konkreetse taseme suhtes ei jõutud siiski kokkuleppele, mis kajastab probleemi keerukust.

Slovaki Vabariik leiab, et kavandatud sihttase 90% on liiga ambitsioonikas. Võttes arvesse praegust geopoliitilist konteksti, looduslike süsiniku sidujate vähenemist ja tehnoloogia arengu tempot, tekitab sellise sihttaseme teostatavus põhjendatud muret. Seetõttu ei saa Slovaki Vabariik nõustuda Euroopa kliimamäärust käsitleva üldise lähenemisviisiga.

Tehnoloogianeutraalsuse põhimõtte tuleb säilitada ja seda tuleb kajastada kõigis tulevastes seadusandlikes ja muudes kui seadusandlikes ettepanekutes. Kooskõlas Euroopa Ülemkogu 2025. aasta oktoobri järeldustega kutsume üles püüdlema tööstuse süsinikuheite vähendamise poole tehnoloogiliselt neutraalsel viisil. Sellega seoses tekitab muret hiljuti avaldatud komisjoni 2026. aasta tööprogramm, mis sisaldab üksnes uut taastuvenergia raamistikku. Kuigi me toetame täielikult eesmärki kiirendada energiasüsteemi ümberkujundamist, ei pea Slovaki Vabariik taastuvenergia direktiivis ja energiatõhususe direktiivis sätestatud raamistike jätkamist pärast 2030. aastat vajalikuks ega läbivaadatud Euroopa kliimamääruse artikli 4 lõike 5 kavandatud sõnastusega kooskõlas olevaks. Slovaki Vabariik leiab, et 2030. aasta järgne raamistik tuleks kavandada viisil, mis kajastab tasakaalustatud ja kaasavat lähenemisviisi süsinikuheite vähendamise suhtes, toetades kõigi heiteta ja vähese süsinikuheitega lahenduste kasutuselevõttu, piiramata liikmesriikide õigust valida oma energiaallikate jaotus.

Slovaki Vabariik toetab tegevuse paindlikumat korraldamist sektorite ja vahendite raames ja nende vahel, nagu on kavandatud artikli 4 lõike 5 punktis c. Meie arusaama kohaselt võib liikmesriikidel olla lubatud mõnest alleesmärgist (nt taastuvenergia või energiatõhususe eesmärgid) kõrvale kalduda, tingimusel et nende üldised süsinikuheite vähendamise eesmärgid on täidetud. See lähenemisviis toetab paremini kohandatud ja kulutõhusamat liikumist kliimanetraalsuse suunas, kajastades aluslepingutes sätestatud liikmesriikide õigusi, riikide eripärasid ja suutlikkust.

Slovaki Vabariik usub, et praegune õigusraamistik kujutab endast hoolikalt tasakaalustatud kompromissi solidaarsuse ja kulutõhususe vahel. Sellega tagatakse, et kuigi kõik liikmesriigid aitavad kaasa ühiste kliimaeesmärkide saavutamisele, on nende jõupingutused proportsionaalsed nende majandusliku suutlikkusega. 2030. aasta järgses raamistikus tuleb tunnistada, et põhitingimused, mis õigustasid praegust tasakaalu nimetatud põhimõtete vahel, ei ole muutunud. Liikmesriikidevahelised majanduslikud erinevused on endiselt märkimisväärsed, nagu ka energiamahukuse, tehnoloogilise suutlikkuse ja rahastamisele juurdepääsuga seotud erinevused. Väiksema SKPga riikides on energiasüsteemi ümberkujundamise suhtelised kulud jätkuvalt tunduvalt suuremad. Sellega seoses peavad liikmesriikide jõupingutused põhinema SKP-l elaniku kohta ja solidaarsuse põhimõttel, et vältida üleminekust tuleneva koormuse ülekandmist väiksema sissetulekuga ning piiratuma fiskaalvõimekuse ja investeerimissuutlikkusega liikmesriikidele. Jõupingutuste ebaproportsionaalne jaotus võib suurendada energiaostuvõimetust ja vähendada konkurentsivõimet, eelkõige traditsioonilistest tööstussektoritest sõltuvates piirkondades.

Looduslikud sidujad on jätkuvalt meie süsinikuheite vähendamiseks tehtavate jõupingutuste oluline osa. Looduslike sidujate panus sõltub siiski mitmesugustest elementidest, mida liikmesriigid ei saa mõjutada, nagu kliimamuutuste ja looduslike häiringute mõju. Lisaks on igas liikmesriigis oma olud, mis mõjutavad looduslike sidujatega seotud võimalusi, näiteks metsade vanuseline struktuur ja vajadus tegeleda kestliku metsamajandamisega. Slovaki Vabariik rõhutab vajadust võtta arvesse koostoimet elurikkusega ja tagada, et meie süsinikuheite vähendamise jõupingutused ei oleks otseses vastuolus looduse taastamise määruse eesmärkidega ning eesmärgiga taastada ja säilitada meie elurikkus.

Endiselt on sama oluline ka ülemineku rahastamine. Komisjon tugevdab 2030. aasta järgses raamistikus mitmeaastase finantsraamistiku kohaseid ja sellest väljapoole jäävaid rahastamisvahendeid, sealhulgas moderniseerimisfondi, innovatsioonifondi, õiglase ülemineku fondi ja kliimameetmete sotsiaalfondi jätkamist.

Slovaki Vabariigile valmistab endiselt muret uus hoonete, maanteetranspordi ja muude sektorite heitkogustega kauplemise süsteem (HKS2). Uue süsteemi sotsiaalne mõju ületab selle keskkonnakasu, mis on sellega võrreldes väga väike. Slovaki Vabariigi Rahvuskogu 28. oktoobri 2025. aasta resolutsioonis innustatakse komisjoni esitama HKS2 läbivaadatud versiooni, et vähendada selle pärssivat mõju. Lisaks sellele ja arvestades, et Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 191 nõutakse, et ELi keskkonnameetmetes võetaks arvesse liikmesriikide erinevat olukorda ja tagataks, et meetmed ei oleks ülemäära koormavad, on Slovaki Vabariik kindlalt vastu süsteemi käivitamisele 2027. aastal.

Slovaki Vabariik kutsub komisjoni üles vaatama kiiresti läbi sõiduautode, kaubikute ja raskeveokite süsinikuheite norme käsitlevad määrused. Heitkoguste tegelikuks vähendamiseks, konkurentsivõime tagamiseks ja sotsiaalse sidususe säilitamiseks on vaja paindlikumat, tehnoloogianeutraalset ja pragmaatilist lähenemisviisi. Kuna praegused eesmärgid ei kajasta täielikult tehnoloogianeutraalsuse põhimõtet, kutsub Slovaki Vabariik komisjoni üles kaaluma heiteta ja vähese süsinikuheitega kütuste, sealhulgas sünteetiliste kütuste ja säästvate biokütuste rolli üleminekul heitevabale maanteetranspordile pärast 2030. aastat, st süsinikuheite paranduskoefitsiendi kehtestamise kaudu. Samal ajal on akutoitega elektrisõidukite kasutuselevõtt paljudes liikmesriikides endiselt tagasihoidlik, mis võib viia selleni, et autotootjatel on seatud eesmärkide saavutamisel probleeme ja see võib lõpuks võib karistusteni. Seetõttu kutsub Slovaki Vabariik komisjoni üles esitama ka 2030. ja 2035. aasta eesmärkide jaoks mehhanismi, mis põhineb keskmistel saavutustel.“

KOMISJONI AVALDUSED

Avaldus 1

„Komisjon järgib **2030. aasta järgse kliimapoliitika raamistiku mõjuhinnanguid** ning eelkõige 2030. aasta järgseid eesmärke ja liikmesriikide jõupingutusi ette valmistades parema õigusloome raamistikku ja institutsioonidevahelist parema õigusloome kokkulepet.

Eelkõige kavatseb komisjon käsitleda asjaomaseid teemasid sama üksikasjalikult kui paketi

„Eesmärk 55“ mõjuhinnangute puhul ning on valmis vahetama liikmesriikidega õigeaegselt teavet meetodite ja kvantitatiivsete sisendite kohta, et aidata neil koostada riigipõhiseid analüüse.

Komisjon kavatseb kõnealuseid eesmärke ja jõupingutusi ette valmistades asjakohaselt kajastada nii **kulutõhusust kui ka solidaarsust**, et kaasseadusandjad saaksid eesmärke kokku leppides need põhimõtted läbi arutada ja nende vahel õige tasakaalu leida.“

Avaldus 2

„President von der Leyen on oma kirjas Euroopa Ülemkogule märkinud, et HKS2 kasutuselevõtt peaks olema etapiviisiline ja sujuv. Komisjon kinnitab oma kavatsust teha kooskõlas Euroopa Ülemkogu järelduste punktis 47 esitatud suunistega ettepanek HKS2 rakendusraamistiku põhielementide läbivaatamise kohta, et muuta HKS2 jõustumine sujuvamaks. Veel käesoleval aastal võetakse vastu asjakohased ettepanekud, milles käsitletakse liiga kõrgete või kõikuvate hindadega seotud probleeme ning mis võimaldavad tugevama hindade stabiliseerimise süsteemi kaudu tagada, et turg käivituks nõuetekohaselt ja hinnatrajektoor oleks prognoositav.

Komisjon teeb ettepaneku võtta kasutusele rangem hindade stabiliseerimise süsteem, eelkõige suurendades veelgi HKS2 turustabiilsusreservi rolli, ning kaalub ühtlasi liikmesriikide võimekust võtta HKS2-st saadav tulu koostöös EIPga kasutusele plaanitud varem, et aidata väikese ja keskmise sissetulekuga leibkondadel aegsasti vähendada oma kütte- või liikuvusarveid. Lisaks võimaldab CO₂ hinnastamisest saadav tulu toetada kliimameetmete sotsiaalfondi vahendusel nelja konkreetset valdkonda: energiaostuvõimetuse ja liikuvusvaesuse ületamine, ELis toodetud puhta tehnoloogia kasutuselevõtt, fossiilkütustest sõltuvuse vähendamine ja kliimaeesmärkide saavutamine.

Üleminek peab olema õiglane ja aus ning selle käigus tuleb kaitsta ja toetada eelkõige haavatavaid leibkondi, väikeettevõtjaid ja struktuurimuutustest kõige rohkem mõjutatud piirkondi.“